A **811**

SAMAGRA SHIKSHA, KERALA
Annual Evaluation - 2019-20

First Language Part I- Paper-I

SANSKRIT

(For Academic and Sanskrit Schools)

exam WiNNER®

Class- VIII

Time -1½ Hours | Total Score - 40

निर्देशाः -

- १५ निमेषाः समाश्वासकालः । प्रश्नान् पठितुम् उत्तराणि क्रमीकर्तुं च अयं कालः उपयोक्तव्यः।
- प्रश्नान् निर्देशान् च सम्यग् अवगम्य एव उत्तराणि लेखनीयानि ।
- उत्तरलेखने मूल्याङ्काः कालः च परिगणनीयाः।
- विवर्तनप्रश्नाद् ऋते सर्वेषां प्रश्नानाम् उत्तरलेखने देवनागरीलिपिरुपयोक्तव्या ।

1. अधोदत्तानां प्रश्नानाम् उत्तराणि कोष्ठकात् निर्धार्य लिखत। 4x1=4

क) सर्वेषाम् आसनानाम् अन्ते अनुष्ठेयम् आसनं किम्?
(धनुरासनम् , शवासनम् ,पद्मासनम् ,वज्रासनम्)

ख) सर्वद्रव्येषु अनुत्तमं द्रव्यं किम्?
(धनम् , क्षमा , धैर्यम् , विद्या)

ग) प्रथमतया अनन्तपुरे क्रिक्कट्क्लब् कः स्थापितवान्?
(मार्ताण्डवर्मा , शक्तन् तम्पुरान् ,केरलवर्मा , स्वातितिरुनाल्)

घ) अल्पज्ञः सर्वज्ञभावं प्रकटयति। अत्र कः न्यायः प्रवर्तते ?
(कूपमण्डूकन्यायः , अरण्यरोदनन्यायः ,स्थालीपुलाकन्यायः ,अन्धपङ्गुन्यायः)

2. यथोचितं योजयत। 4x1=4

क)	दिलीपः	-	अष्टवैद्यः।
ख)	वह्निः	-	सूर्यवंशः ।
ग)	मणिप्रवालम्	-	पावकः।
घ)	आलत्तियूर् नम्पि	-	मयूरसन्देशः।

3. उदाहरणानुसारं सन्धिच्छेदं लिखत। 1x1=1

उदा- महाभागोऽयम् - महाभागः + अयम्

क) ग्रन्थोऽयम् - .... + ...

4. उदाहरणानुसारं एकपदं लिखत। 1x1=1

उदा- आनन्देन सह वर्तते - सानन्दम्।

क) आमोदेन सह वर्तते - ....।

exam WiNNER®

5. अधोदत्तवाक्यात् सम्बोधनपदं चित्वा लिखत। 1x1=1

जानकीजाने ! मोक्षकवाटं नाहं जाने ।

6-10 अधोदत्तेभ्यः प्रश्नेभ्यः चतुर्णाम् उत्तराणि लिखत । 4x2=8

6. कोष्ठकात् भूतकालक्रियापदं चित्वा वाक्यं पूरयत ?

क) गृहस्य परिसरे काचित् वापी ....।(आसीत् / अस्ति)

ख) आचार्यः छात्रान् गुणपाठकथाम् ....।(वदति / अवदत्)

7. शाकानां फलानां च पट्टिकां रचयत।

दाडिमम् , वृन्दाकम्, अनानसम्, भेण्डः

शाकाः	फलम्

8. श्लोकं पठित्वा पट्टिकातः उचितमाशयं चित्वा लिखत।

सत्यं परः सदाचारः
सत्यं सर्वस्य जीवितम्।
सत्यं भगवतो रूपं
सर्वं सत्ये प्रतिष्ठितम्।।

क) दानं सर्वदुःखानि नाशयति।
ख) विद्या सर्वश्रेष्ठं द्रव्यं भवति।
ग) सर्वमपि कार्यं सत्ये अधिष्ठितं भवति

9. उदाहरणानुसारं वाक्यं परिवर्तयत ।

उदा - कालिदासः महाकविः आसीत् । सः उपमाप्रयोगमर्मज्ञः च आसीत्।

कालिदासः **न केवलं** महाकविः **किन्तु** उपमाप्रयोगमर्मज्ञः च आसीत्।

क) अब्दुल्कलां राष्ट्रपतिः आसीत्। सः शास्त्रज्ञः च आसीत्।

10. अधोदत्तं वाक्यं पठित्वा तुमुन्नन्त-ल्यबन्त-अव्यये चित्वा लिखत।

सृष्टेः वैभवं विज्ञाय नराः औन्नत्यं प्राप्तुं यतन्ते।

11. प्रादेशिकभाषया विवर्तयत। 1x5=5

प्रसिद्धः गायकः संगीतज्ञश्च भवति के. जे. येशुदास् महाशयः। सः आसामीस्, काश्मीरी, कोङ्कणी भाषाः विहाय अन्यासु सर्वासु भाषासु अगायत्। ***जानकीजाने, हरिवरासनम्, कृष्णकृपासागरम्*** इत्यादि संस्कृतगानानि अपि तेन सुमधुरम् आलपितानि। संगीतमण्डले तेन कृतं योगदानं पुरस्कृत्य २०१७ तमे वर्षे पद्मविभूषण् पुरस्कारेण समादृतः । अशीतिवयस्कः अयं महात्मा अष्टवारं देशीयचलचित्रगायकपुरस्कारम् अपि संप्राप्तवान्।

exam WiNNER®

2x4=8

12-14 अधोदत्तेभ्यः प्रश्नेभ्यः द्वयोः उत्तरे लिखत ।

12. **गद्यांशं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।**

सुधर्मा

२०१९ आगस्ट्-३०

मैसूर् - भारतदेशे प्रसिद्धिमापन्ना संस्कृतवार्तापत्रिका भवति सुधर्मा । १९७० वर्षाद् आरभ्य कर्णाटकराज्यस्य मैसूर् नगराद् एषा प्रकाश्यते । अस्याः प्रथमपत्राधिपः भवति वरदराज अय्यङ्कार् महोदयः। प्रतिदिनम् ३५०० प्रतिकृतयः (Copies) प्रकाश्यमानाः वर्तन्ते। आसेतुहिमाचलं संस्कृतानुरागिणः पत्रिकामेनां पठन्ति।

क) कस्मात् नगरात् सुधर्मा प्रकाश्यते ?
ख) प्रतिदिनं कति प्रतिकृतयः प्रकाश्यन्ते ?
ग) सुधर्मायाः प्रथमपत्राधिपः कः ?
घ) **दिने दिने** इत्यस्य एकपदं खण्डिकातः चित्वा लिखत ।

13. **कोष्ठकात् समुचितपदानि चित्वा सम्भाषणांशान् पूरयत।**

(अपराधः, शोकाकुला, धन्यवादः, भूमौ)

प्रकृतिमाता - पुत्रि! पुनरपि .... असि। कारणं किम्?
अलाबुलता - मम फलानां भारेण .... अपतम्।
प्रकृतिमाता - तव इच्छा तु उन्नतेः प्राप्तिः आसीत् खलु?
अलाबुलता - मातः! मम .... क्षम्यताम्।
प्रकृतिमाता - सृष्टौ जीविनां गुणाः भिन्नाः। तेषु स्पर्धा न भवेत् । त्वं यथापूर्वं भव।
अलाबुलता - ....।

14. **श्लोकं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत।**

दानेन भूतानि वशीभवन्ति
दानेन वैराण्यपि यान्ति नाशम्।
परोऽपि बन्धुत्वमुपैति दानै-
र्दानं हि सर्वव्यसनानि हन्ति।।

क) किं सर्वव्यसनानि हन्ति?
ख) श्लोकात् एकं क्रियापदं चित्वा लिखत।
ग) श्लोके **दुःखानि** इत्यर्थकं पदं किम्?
घ) दानेन कानि नाशं यान्ति?

exam WiNNER®

15-17 अधोदत्तेभ्यः प्रश्नेभ्यः द्वयोः उत्तरे लिखत । 2x4=8

15. ग्रन्थानां ग्रन्थकर्तॄणां च नामानि कोष्ठकात् स्वीकृत्य यथोचितं पट्टिकां पूरयत।

कालिदासः, पतञ्जलिः, ऊरुभङ्गम्, विशाखविजयम्।

	ग्रन्थः	ग्रन्थकारः
उदाः-	महाभारतम्	व्यासः।
	....	भासः।
	रघुवंशम्	............................।
	....	केरलवर्मा ।
	योगसूत्रम्	............................।

16. सूचनाः विपुलीकृत्य जीवनचरितं लिखत।

नाम - वैलोप्पिल्लि श्रीधरमेनोन्

जन्म - 1911 मेय् 11

पितरौ - कोच्चुकुट्टन् कर्ता, नाणिक्कुट्टियम्मा।

कर्ममण्डलम् - अध्यापकः, कविः।

कृतयः - माम्पषम् , सह्यन्टे मकन्, कन्निकोय्त्, कैप्पवल्लरी।

पुरस्काराः - केन्द्रसाहित्य अक्कादमी, केरलसाहित्य अक्कादमी, वयलार्पुरस्कारः।

मृत्युः - 1985 डिसम्बर् 22

17. सूचनाः उपयुज्य लघुटिप्पणीं लिखत।

सूचनाः - रघुवंशम्- दिलीपः - अनपत्यतादुःखम् - नन्दिनीपरिचरणं
- सिंहवचनम्- विचारमूढः - भूतानुकम्पा।

*** *** *** ***

exam WiNNER®